

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HENRIK STEFFENS

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 220.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig04val-shoot-idm140015232726080.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

At udsige denne Overbevisning maa nødvendig være Trangfor hver Christen, i Dage som disse; at udsige det høit og varmtmaa hver Christen, som fik Tale-Gaver, ansee for en skyldigKiærligheds-Giærning, og dobbelt forpligtet maa han føle sigdertil, naar han hidtil, som Forfatter, som vældig Folke-Taler, meer eller mindre selv drog i Aag med de Vantro. DenneKiærligheds-Giærning er det, *Henrik Steffens* har udført, iBogen om den falske Theologie og den sande Tro, og hvem kan ^{*}221 være Christen, uden at glæde sig ret inderlig derover, glæde sigdobbelt, fordi han ikke, som adskillige bekiendte Mænd i voreDage, der atter nærme sig Kirken, lader, som om det altid varhans Mening, men bekiender aabenhjertig, han har selv været iVildfarelse, og vendte om, da han saae det. At Fienderne spottemed en saadan Bekiendelse, er naturligt, men at den betagerdem den Fornøielse at slaae Manden med hans egne Ord, erdem tilvisse meget ubehageligt, og at en Forfatter, som bedreend de Fleste var istand til at forbinde sine forrige Yttringermed de nærværende, ei vil bringe den os alle fristende Forfængelighed det mindste Offer, er os et glædeligt Pant paa, at Solener gaaet ned over de Propheter, som vente at see Steffens knælefor et Afguds-Billede, hvis Blændværk han saa klart giennemskuer. Kun opblæste Daarer spotte med hans Ord, at *Anelsen* hos ham gik foran Troen, som om *Formodningen* ikke altid aandelige Ting maatte gaae foran for *Visheden*, og som omisær *Steffens* kunde undlade at bemærke, hvad der i høiesteGrad var Tilfældet med ham, og hvad der kaster Lys paa hans hele offentlige Bane. Netop ved denne Bemærkning taber hansBekiendelse alt mueligt Skin af Skrømt, for ei at tale om, hvadkun egenkiærlige Daarer kan kalde falsk Anklage; thi den stemmer derved overeens med, hvad alle andre Christne, der opmærksom have betragtet hans aabne Færd, maatte finde.Hvem der saaledes, med mig, for 20 Aar siden, studsede ved athøre *Steffens*, med henrivende Veltalenhed, beskrive Chridommens Straale-Bane giennem Tiderne, ophøie dens guddommelige Virkninger, nedrive det opsminkede, livløse Afguds-Billede, man i Frankrig opreiste, og trindt i Europa tilbad som enhimmelfalden Minerva, hvem der hørde det, maa vel sande, atAnelsen hos denne store Aand gik forud, ja, besynderlig langtforud for Troen, og hvem der ikke hørde det, kan dog kommetil samme Overbevisning, ved opmærksom at læse det 7de og8de Stykke i hans Indledning til filosofiske Forelæsninger;thi selv om man ikke saa nøie, som vi, der da studerede denfalske Theologie, kiender den Tone, der 1803 herskede hos os, kan dog af dens endnu vedvarende Efterklang lære Nok, for atskiønne, at hvem der da taledes som *Steffens*, maatte dybt oglevende ane den Christi sande Guddom, hvis Herlighed saaledes for hans Blik giennemstraalede Tiderne. At det ei hellerer Noget, jeg først nu finder, kan hvem der lyster see i mit korteBegreb af Verdens-Krøniken (1812) og det dertil hørende Krønicens Gienmæle, hvor jeg udsagde det Ønske og Haab, jeg nu 222 med Glæde seer opfyldes. Der sagde jeg ogsaa, hvad jeg nu medFryd gientager, at skiøndt jeg i hine Dage, som storagtig Ungersvend, veltilfreds med det Skyggeværk, men dengang kaldteoplyst Theologie og rensset Christendom, kun *beundrede* hansIld og Tale-Gaver, saa var det dog en Gnist af denne Ild, hvorved, da Herren vilde, Lyset tændtes i min Sjæl, saa han er deneneste Lærer paa Høiskolen, hvem jeg haver Noget at takke, han er og den, som, ved at paanøde mig Bekiendtskab med ethøiere Blik paa Konst og Videnskab, rakde mig Nøglen til Valhals laasede Dør, og, hvad der er meer, bidrog mægtig til atbevare mig for Miskiendelse af Troens Forhold til Konst ogVidenskab, som er fordævelig, men hvoraf en Christen dog, iDage, da begge Dele dreves saa uchristelig, nødvendig maattefristes. Ei kan jeg fritage *Steffens* fra at spottes som en aandelig Krøbling af dem, der kalde det Tegn paa Sundhed og Kraft, afmægtig til at trodse den Kæmpe, som, efterat have lidt Dødenfor sine, deler med dem sit evige Liv, og har giennem Aarhundreder viist, at Han kun behøver at udrække Spiret, saa knuses hans Fiender som Leerkar. Ei kan jeg heller forhindre Nogenfra at mishandle hans Bog og fordreie hans Ord; men dybtmaatte jeg foragte mig selv, om jeg kunde taale, at man formine Øren haaner den herlige Mand, og Christendommen iham, uden i Sandheds Navn at aabenbare Uretfærdigheden, ogkiærlig, ja, broderlig at dele al den Spot og Galde, man vil udøse over ham, fordi han har gjort, hvad alle burde: erkiendtsin Vildfarelse og sin Trang til den himmelske Frelser, er vendtom til den Herre, som os kiøbde, og har frimodig bekiendt sinTro!